

stiller til det. De kender ogsaa det gode Eksempels Magt overfor Elever, som begynder med at være modvillige; men de har sikkert tillige erfaret, at der findes Elever, som kan synes uimodtagelige for den gode Paavirkning, og som virker om ikke just nedbrydende saa dog stærkt hæmmende overfor et godt Resultat af Undervisningen, fordi de mangler den gode Vilje til at arbejde. — Selvfølgelig maa det indrømmes, at Mangelen ofte for en Del kan henføres til den paagældende Lærer, ligesom at de uheldige Elementer som Regel virker mindst hæmmende paa Undervisningen, naar de stilles overfor praktisk Arbejde som Husgerning, Haand- gerning og Sløjd; men da man jo maa regne med, at alle Lærere nu een Gang ikke er fuldkomne, og at en Del Elever stiller sig modvilligt ogsaa over for det praktiske Arbejde, bliver Vanskelighederne stadig tilbage.

I Barneskolen maa man imidlertid have *alle* Børn med, men over for Fortsættelsesskoler stiller Spørgsmaalet sig anderledes. Gang paa Gang hører man erfarne Lærere udtale, at skal der komme et virkelig godt Resultat ud af Fortsættelsesskolens Arbejde, saa maa Tilgangen af Elever være frivillig, og saa maa man i Nødsfald have Ret til at bortvise de daarligere Elementer, som muligvis alligevel melder sig til Undervisningen, hvis de ødelægger Arbejdet for de andre eller dog virker uheldigt paa de andre Elever.

De daarlige Elementers uheldige eller nedbrydende Indflydelse paa Arbejdet vil man næppe undgaa at mærke i større eller mindre Grad i de paatænkte Husholdningsskoler, hvis enhver ung Kvinde bliver *tvungen* til at underkaste sig Uddannelsen i Husgerning, og man vil i mange Tilfælde staa magtesløs over for den, fordi man vil savne Midler til at gribe ind derimod ud over dem, som ligger i den paa gældende Lærers Personlighed.

2. Iflg. Forslaget*) skulde der gives Undervisning nogle Aftener om Ugen i 3 å 4 Vintermaaneder og i 2 eller 3 paa hinanden følgende Vintre. Undervisningen skulde falde mellem Elevernes fyldte 14de og 20de Aar, saaledes at den unge Pige — eller hendes Forældre — kunde vælge, i hvilke af disse Aar den skulde finde Sted.

*) Der forelaa intet bestemt Forslag, men forskellige Talere antydede, hvorledes man kunde tænke sig Sagen udført i Praksis.

Red.

Nu tillader Loven en Kvinde at gifte sig, naar hun er fyldt 16 Aar. Hvorledes vilde man nu stille sig overfor de unge Kvinder, som giftede sig uden forinden at have underkastet sig den tvungne Uddannelse? Vilde man fritage dem for den, eller skulde de stadig være forpligtede?

Selvfølgelig kunde der tænkes Tilfælde, hvor en ung Hustru kunde være vel tjent med — og ogsaa glad ved — at deltage i den tvungne Undervisning; men man kunde lige saa godt tænke sig en Mængde Tilfælde, hvor det vilde være meget uheldigt for Hjemmet, om Hustruen var pligtig til at give Møde ved Undervisningen.

3. Endelig forekommer det mig, at Dansk Kvindesamfund ved paa det nuværende Tidspunkt at arbejde for Gennemførelsen af en saa gennemgribende Tvangslov som den omtalte vil komme i Strid med Aanden i den Resolution, som man paa Fru Gyrithe Lemches Opfordring vedtog paa sidste Fællesmøde. Resolutionen krævede, at der ikke gennemførtes nogen større Revision af Grundloven, før Kvinderne ved en mindre Grundlovsændring havde faaet politisk Valgret, saa de gennem denne kunde faa Lejlighed til at øve deres Indflydelse paa de Love, hvorunder de fremtidig skulde leve. — Vilde det ikke i Henhold til denne Resolution være rigtigst at udsætte Arbejdet for at faa indført tvungen Uddannelse i Husgerning til et Tidspunkt, da alle Landets valgberettigede Kvinder kunde øve deres Indflydelse paa dette Spørgsmaal ved gennem deres Stemmeafgivning at tage Hensyn til de paagældende Kandidaters Stilling dertil?

Kunde man ikke indtil videre arbejde paa at skaffe alle unge Kvinder, der ønskede det, gratis Uddannelse i Husgerning m. m., samtidig med, at Husmødre og Principaler forpligtedes til at give dem den fornødne Frihed til at deltage i Undervisningen.

Burde man ikke endvidere gennem Foredrag og gennem Artikler i Dagbladene søge at skabe en mere almindelig Interesse for Sagen og derved faa den alsidigt belyst, inden man tog fat paa Arbejdet for at gennemføre en Lov, som det maa ske vil være lettere at faa indført end atter at faa ophævet, hvis den skulde vise sig uheldig i sine Virkninger.

Aarhus, i August 1912.

Kath. Bjerre.